

**KLASIFIKACIJSKI SUSTAVI U MEDICINSKIM KNJIŽNICAMA
SAD-A, UJEDINJENOG KRALJEVSTVA I REPUBLIKE IRSKE**

MEDICAL LIBRARY CLASSIFICATION SYSTEMS IN THE UNITED
STATES, UNITED KINGDOM AND REPUBLIC OF IRELAND

Martina Čuljak
Knjižnica "Andrija Štampar"
Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
mculjak@snz.hr

UDK / UDC 025.4:61
Stručni rad / Professional paper
Priljeno / Received: 10. 1. 2014.

Sažetak

Premda su medicinske knjižnice mnogo koristile opće klasifikacijske sheme, ipak su medicinski knjižničari zbog specifičnosti područja koje obrađuju oduvijek bili skloniji specijalnim shemama. U ovom radu donesen je pregled najčešće korištenih specijalnih klasifikacijskih sustava u medicinskim knjižnicama SAD-a, Ujedinjenog Kraljevstva i Republike Irske. Također su navedeni najčešći problemi zbog kojih je klasificiranje medicinske građe iznimno složeno. Kako bi se prevladali nedostaci klasifikacijskih shema, medicinska knjižnica mora imati predmetni katalog, odnosno mora raspolagati bogatim tezausom predmetnica.

Ključne riječi: medicinske knjižnice, klasifikacijske sheme, klasifikacija medicinske literature

Summary

Although many medical libraries use general classification schemes, the specific requirements of their field have always made them more inclined towards special classification schemes. This paper outlines the most commonly used special classification systems for medical libraries in the United States, United Kingdom and Republic of Ireland. Also, the most frequently encountered problems that make the classification of medical material exceptionally complex are listed. To overcome the shortcomings of classification schemes, a medical library must have a subject catalogue, i.e., an extensive thesaurus of subject headings.

Keywords: medical libraries, classification schemes, classification of medical literature

Uvod

Povijest medicinskih knjižnica usko je vezana uz povijest razvoja medicine. Prve medicinske knjižnice u Europi javljaju se uz srednjovjekovne medicinske škole, a kasnije i uz bolnice i liječnička društva. Privatne liječničke knjižnice odigrale su također važnu ulogu u razvoju medicinskog knjižničarstva, jer su se od mnogih razvile specijalne knjižnice pojedinih liječničkih društava. Povijest američkih medicinskih knjižnica znatno je kraća, prvu nalazimo 1762. godine u Philadelphiji (*Pennsylvania Hospital*). Ipak, domovinom medicinskog knjižničarstva smatraju se Sjedinjene Američke Države, gdje se ono formalno izdvojilo kao specijalno knjižničarstvo 1898. godine kada je osnovano Društvo medicinskih knjižničara (*Medical Library Association, MLA*). Osnivanje društva rezultat je velike produkcije medicinske literature u drugoj polovici 19. stoljeća i istovremeno nedovoljnog broja medicinskih knjižnica. Iste godine društvo je pokrenulo i časopis Medicinske knjižnice (*Medical Libraries*), čime je proširilo svoj utjecaj na cijeli svijet. Istraživanja i otkrića u medicini posljednjih 150 godina doprinijela su rastu medicinske literature više nego sva prethodna stoljeća. Neizbježno, rast literature uvjetuje i rast knjižnica. Prema podacima Društva medicinskih knjižničara, 1898. godine u SAD-u je registrirano 48 medicinskih knjižnica, 1940. godine 842 knjižnice, 1973. godine 2.984 knjižnica,¹ a prema podacima Nacionalne mreže

¹ Meyerhoff, Erich. Foundations of Medical Librarianship. // Bulletin of the Library Medical Association 65, 4(1977), 409-418 [citirano: 2013-12-11]. Dostupno i na: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC199389/pdf/mlab00132-0031.pdf>

medicinskih knjižnica (*National Network of Libraries of Medicine, NN/LM*), danas ih ima 4.465.²

Medicina se razlikuje od ostalih područja znanja u svojoj širini i dubini, u svojoj starosti i osobito kumulativnom rastu s obzirom na prethodno znanje te u opsegu u kojem je bibliografski organizirana. Medicina se također razlikuje od ostalih područja u tome što je znanstvena disciplina i struka, što se značajno odrazilo na način na koji je medicinska literatura organizirana u knjižnicama. Bogatstvo medicinske literature je uistinu neizmjerljivo. Medicinsko nazivlje je bogato i njegovo poznavanje nije nešto što svaki obrazovani čovjek poznaje, nego se mora učiti. Serijske publikacije su najvažniji dio medicinske knjižnice. Prije no što su časopisi postali dostupni na mreži, status medicinske knjižnice vrednovao se prije svega brojem tekuće periodike. Časopisi omogućuju da u vrlo kratkom roku otkrića istraživanja i iskustva budu dostupna javnosti. Sve novosti o napretku u proučavanju neke bolesti, dijagnoze i liječenja, korištenja lijekova, najnovija znanstvena istraživanja i rezultati, uvijek su prvo objavljeni u časopisu, a tek poslije (i ako) u knjizi.

Klasifikacijski sustavi u medicinskim knjižnicama

Do polovice 19. stoljeća, većina knjižnica bila je zatvorenog tipa, pa je klasifikacija u knjižnici služila samo za izradu stručnog kataloga, ali ne i za smještaj na policama. Knjige su najčešće smještane na policama po sustavu *numerus currens*. Krajem 19. stoljeća, knjižnice se otvaraju javnosti i knjižničari sve više postaju zaokupljeni problemima smještaja literature na police. U to vrijeme nastaju i prve klasifikacijske sheme, opće i specijalne. U medicinskim knjižnicama koristile su se opće klasifikacijske sheme u kojima je medicina samo jedan dio cjelokupnog znanja i specijalne, osmišljene upravo za medicinske knjižnice. Sedam je klasifikacijskih shema koje su bile općenito prihvaćene od medicinskih knjižnica u SAD-u, Ujedinjenom Kraljevstvu i Republici Irskoj (poredane su kronološki, prema 1. izdanju):³

1876. *Dewey Decimal Classification – DDC* (ažurira se i danas)

1879. *Boston Medical Library Classification* – Bostonska klasifikacija (od 1955. se ne ažurira)

² National Network of Libraries of Medicine : fact sheet / National Library of Medicine [citirano: 2013-11-11]. Dostupno na: <http://www.nlm.nih.gov/pubs/factsheets/nnlm.html>

³ Scheerer, George. Classification Systems Used in Medical Libraries. // Bulletin of the Medical Library Association 62, 3(1974), 273-280.

1904. *Universal Decimal Classification – UDC* (ažurira se i danas)
1910. *Library of Congress Classification – LCC* (ažurira se i danas)
1929. *Cunningham Classification for Medical Literature – CCM* (od 1967. se ne ažurira)
1936. *Barnard Classification – Barnardova klasifikacija* (od 1955. se ne ažurira)
1951. *National Library of Medicine Classification – NLM* (ažurira se i danas)
DDC, UDC i LCC su opće klasifikacije, a Bostonska klasifikacija, CCM, Barnardova klasifikacija i NLM su specijalne klasifikacijske sheme izrađene isključivo za medicinske knjižnice.

Prve dostupne podatke o klasifikacijskim shemama koje se koriste u medicinskim knjižnicama, zabilježio je George L. Banay, knjižničar Državne bolnice u Massachusettsu (*State Hospital, Massachusetts*), SAD, 1951. godine.⁴ Rezultati su izvedeni iz podataka prikupljenih za Adresar Društva medicinskih knjižničara (*Directory of Medical Library Association*):

DDC 97

Bostonska klasifikacija 88

LCC 51

CCM 35

Army Medical Library Classification

(prethodnica *NLM* klasifikacije) 25

Barnardova klasifikacija 5

Omjer korištenja općih klasifikacijskih shema u odnosu na specijalne je 148 prema 153, gotovo podjednak, s malom prednošću za specijalne sheme.

Sljedeći podaci prikazuju u kojem su omjeru britanske i irske medicinske knjižnice krajem 60-tih, odnosno američke medicinske knjižnice krajem 50-tih godina prošlog stoljeća koristile opće, odnosno specijalne klasifikacijske sheme.⁵

Podaci izvedeni iz Adresara medicinskih knjižnica na Britanskom otočju (*Directory of Medical Libraries in the British Isles*), 1969.:

⁴ Bloomquist, Harold. Cataloging and Classification of Medical Library Materials : 1946-1956. : ten years of progress and problems : II. classification. // Bulletin of the Medical Library Association 47, 2(1959), 144-164. [citirano: 2013-11-11]. Dostupno i na: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC200357/pdf/mlab00204-0042.pdf>

⁵ Scheerer, George. Classification Systems Used in Medical Libraries. // Bulletin of the Medical Library Association 62, 3(1974), 273-280.

Vlastiti sustav	76
<i>DDC</i>	44
<i>UDC</i>	43
Barnardova klasifikacija	40
<i>NLM</i>	11
Blissova klasifikacija	8
<i>LCC</i>	7
<i>CCM</i>	5
Drugi sustavi (10)	11

Podaci izvedeni iz Adresara Društva medicinskih knjižničara 1959.:

Bostonska klasifikacija	102
<i>DDC</i>	92
<i>LCC</i>	90
<i>NLM</i>	89
<i>CCM</i>	47
Vlastiti sustav	16
Drugi sustavi (10)	31

Iz navedenih podataka zaključuje se sljedeće: premda su mnoge američke, britanske i irske medicinske knjižnice 50-tih i 60-tih godina prošlog stoljeća koristile opće klasifikacijske sheme, ipak je više njih koristilo specijalne sheme. Naime, odnos specijalnih shema prema općima u Ujedinjenom Kraljevstvu i Republici Irskoj bio je 132 prema 102, a u SAD-u 254 prema 182. Takvi rezultati su očekivani, jer kada je riječ o organiziranju medicinske literature, opći klasifikacijski sustavi se pokazuju nedovoljno preciznim i prilagodljivim za stručnu obradu literature koja prati tako ekspanzivnu znanost i struku kao što je medicina. Opća klasifikacijska shema u medicinskoj knjižnici donosi za sobom komplicirane klasifikacijske oznake jer mora biti detaljno razrađena, a ipak ostati u strogo zadanim granicama. S druge strane, veći dio oznaka općega klasifikacijskog sustava ostaje neiskorištenim. Napretkom medicine u drugoj polovici 20. stoljeća i pojavljivanjem sve većeg broja novih pojmova u medicinskoj literaturi, potreba za specijalnom klasifikacijskom shemom u medicinskoj knjižnici sve se više očitovala.

Specijalne klasifikacijske sheme u medicinskim knjižnicama

Knjižničari medicinskih knjižnica, među kojima je bilo i liječnika, pokazali su se iznimno kreativnim kada je riječ o klasifikaciji u svojim knjižnicama. Mnogi od njih su smatrali, poput C. C. Barnarda, knjižničara Londonskog fakulteta higijene i tropske medicine (*London School of Hygiene and Tropical Medicine*) i tvorca Barnardove klasifikacije, da klasifikacijska shema mora biti prilagođena građi knjižnice, a ne obrnuto, da se građa mora nekako “ugurati” u već postojeću klasifikacijsku shemu.⁶ Da su i mnogi drugi, osobito britanski i irski knjižničari, dijelili njegovo mišljenje, govori podatak iz 1969. godine izveden iz Adresara medicinskih knjižnica na Britanskom otočju, prema kojem čak 32 posto medicinskih knjižnica ima svoju vlastitu klasifikacijsku shemu, koja se ne oslanja ni na jednu od poznatih i priznatih klasifikacijskih shema.⁷

Neke su medicinske knjižnice osmišljavale specijalne sheme za svoje kolekcije po uzoru na *Index Medicus*. *Index Medicus* počeo je izlaziti mjesečno od 1879. godine i predstavljao je sveobuhvatan indeks medicinskih knjiga i članaka. Inicirao ga je John Shaw Billings, liječnik i voditelj Knjižnice ureda glavnog kirurga Vojske Sjedinjenih Američkih Država (*Library of the Surgeon General's Office, United States Army*), koja je kasnije prerasla u Nacionalnu medicinsku knjižnicu (*National Library of Medicine*). *Index Medicus*, u kojem su reference bile klasificirane prema područjima medicine, pratilo je predmetno i autorsko kazalo.

Upravo je Bostonska klasifikacija, koju su razvili liječnici James R. Chadwick i Elizabeth J. Collins, a proširio knjižničar James R. Ballard, nastala po uzoru na *Index Medicus*. Dugo vremena to je bila dominantna klasifikacija u američkim medicinskim knjižnicama i bila je prihvaćena kao službena klasifikacija Društva medicinskih bibliotekara. Bostonska klasifikacija je dizajnirana kao klasifikacija koja zadržava srodne predmete zajedno. Postavila je dva načela koja su slijedile kasnije medicinske klasifikacije. Prvo načelo je poredak “predmet – proces”, kojim npr., fiziologija nekog organa nije pod općim predmetom Fiziologija kao kod općih klasifikacija *DDC* i *LCC*, nego pod organom, npr., fiziologija bubrega. Drugo načelo jest odvajanje serijskih od

⁶ Barnard, Cyril C. The Revision of the Barnard Classification. // *Libri* 3, (1954), 109-113

⁷ Scheerer, George. Classification Systems Used in Medical Libraries. // *Bulletin of the Medical Library Association* 62, 3(1974), 273-280.

monografskih publikacija, radi njihove lakše dostupnosti. Bostonska klasifikacija ima mješovitu klasifikacijsku oznaku, glavni predmet se bilježi brojem (od 1-42), a njegove daljnje podjele slovima. Nedostatak ove sheme je taj što ona ne dopušta preciznu klasifikaciju.

Primjer:

- 15 *Circulatory system. Cardiovascular*
- 15A *General*
- 15B *Anatomy of circulatory system*
- 15C *Physiology of circulatory system*
- 15D *Diseases, abnormalities, injuries, etc.*
- 16 *Digestive system. Gastrointestinal*
- 17 *Genito-urinary system*

Eileen Cunningham, knjižničarka, razradila je svoju CCM klasifikaciju u knjižnici Medicinskog fakulteta Vanderbilt Sveučilišta u Nashvilleu (*Vanderbilt University Medical School Library*) 1929. godine. Klasifikacija se temeljila na nastavnom programu navedenog fakulteta. Svi vidovi nekog predmeta okupljaju se na jednom mjestu, a oznake su mješovite. Medicina i srodne znanosti podijeljene su u 26 kategorija koje se bilježe velikim slovima. Daljnje podjele se bilježe brojevima, sljedeće potpodjele malim slovima, a ako su još detaljnije podjele potrebne, one se bilježe ponovo brojevima.

Primjer:

- J *Circulatory system, heart, blood vessels and lymphatics*
- J1 *Circulatory system, general*
- J2 *Heart, aorta, pericardium and pericardial activity*
- J2a *Morphology*
- J2b *Physiology and biochemistry*
- J2c *Pathology (diseases, abnormalities and injuries)*
- J2j *Inflammation and infections*
- J2j2 *Myocarditis*

Već spomenuti C. C. Barnard, nezadovoljan postojećim klasifikacijskim sustavima, odlučio se za izradu vlastite klasifikacijske sheme. Svaki predmet predstavlja jednu skupinu ispod koje su grupirane njezine daljnje podskupine. Obrazac za podjelu preuzeo je od DDC klasifikacije. Barnardova klasifikacija

ima 27 glavnih skupina (*Original Notation*), odnosno 26 (*Alternative Notation*), koje se bilježe slovima i 11 pomoćnih tablica, koje se bilježe slovima ili brojkama i odvajaju točkom od glavne oznake.

Primjer:

O *Cardiology*
OA *Blood pressure*
OB *Hypertension*
OOJ *Heart failure*
OOJ.RRV *Catheterization of heart*

Najmlađa od svih, *National Library of Medicine Classification*, *NLM* klasifikacija, svoje prvo izdanje 1951. doživjela je kao *U.S. Army Medical Library Classification* (Američka vojna medicinska knjižnica odnosno *U.S. Army Medical Library*, bio je tadašnji naziv današnje Nacionalne medicinske knjižnice). Ona je sustav mješovitog zapisa, nastalog prema obrascu *LCC*, u kojoj slova označuju širok predmet, a daljnje podjele su označene brojevima. *NLM* klasifikacija koristi tablice QS-QZ i W-WZ, koje su trajno isključene iz *LCC*, a za područja koja graniče s medicinom, kao i za referentnu građu posuđuje tablice *LCC*.

Primjer:

WB *Practice of medicine*
WG *Cardiovascular system*
WG 200 *Heart, heart disease-general works*
WG 201 *Anatomy, histology, embryology*
WG 202 *Physiology. Heart beat mechanism*
WG 205 *Cardiac emergencies*
WG 220 *Congenital heart disease*

Već 70-tih godina prošlog stoljeća, medicinske knjižnice sve više prelaze na *NLM* klasifikaciju ili reklasificiraju svoju građu prema njoj. U prilog tome govore podaci izvedeni iz Adresara Društva medicinskih knjižničara iz 1973. godine:⁸

⁸ Isto.

<i>NLM</i>	158
<i>LCC</i>	85
Bostonska klasifikacija	79
<i>DDC</i>	69
<i>CCM</i>	35

Iako dosljedne klasifikacijskim shemama napravljenim isključivo za potrebe vlastitog fonda, britanske i irske medicinske knjižnice također sve više preuzimaju *NLM* klasifikaciju, što je vidljivo iz podataka izvedenih iz Adresara medicinskih knjižnica na Britanskom otočju, 1976. godine.⁹

Vlastiti sustav	116
<i>NLM</i>	56
Barnardova klasifikacija	56
<i>UDC</i>	51
<i>LCC</i>	19
Blissova klasifikacija	11

Glavni razlog prelaska na *NLM* klasifikaciju jest taj što se, za razliku od ostalih medicinskih klasifikacija, ta klasifikacija redovito ažurirala, odnosno stalno pratila ubrzani razvoj medicine, dok su ostale medicinske klasifikacije svoja zadnja izdanja doživjele 50-tih, odnosno 60-tih godina prošlog stoljeća. Na žalost, nema točnih podataka o tome koje klasifikacije i koliko danas koriste medicinske knjižnice, ali ono što je sigurno jest da se trend prelaska na *NLM* klasifikaciju nastavio i dalje i da je ona danas prevladavajuća klasifikacija u medicinskim knjižnicama u svijetu.

Ono što sigurno možemo tvrditi jest da većina medicinskih knjižnica u Hrvatskoj, njih oko 73 posto, koristi upravo *NLM* klasifikaciju.¹⁰

⁹ Directory of Medical Libraries in the British Isles / Compiled by the Medical Section of the Library Association. 4th ed. London : Library Association, 1976.

¹⁰ Ovaj postotak utvrđen je telefonskom anketom provedenom na uzorku od 22 medicinske knjižnice u Hrvatskoj (15 bolničkih, 7 fakultetskih) i rezultati su pokazali da 16 knjižnica koristi *NLM* klasifikaciju, a 6 ne.

Sadržajna obrada medicinske literature

Na upit o tome kako klasificira knjige u svojoj knjižnici, Sir John Young Walker MacAlister, knjižničar Kraljevskoga medicinskog društva (*Royal Society of Medicine*), 1948. godine odgovorio je “*You can’t classify a medical library without doing more harm than good*”¹¹ (Ne možeš klasificirati medicinsku literaturu, a da ne učiniš više zla, nego dobra). S ovom tvrdnjom se medicinski knjižničari mogu složiti ili ne, no ostaje činjenica da klasificirati medicinsku literaturu nije jednostavno.

Najveći problem kada je riječ o klasifikaciji u medicini jest zapravo nerješiv i odnosi se na mnogo medicinske literature koja sadrži dva ili više područja, npr., dijabetes u trudnoći, udžbenik iz fiziologije i biokemije ili radiološka dijagnostika genitalno-urinarnih infekcija kod djece. Iako pokriva nekoliko područja, publikacija može biti smještena samo na jednom mjestu na polici. Zato je neophodno da medicinska knjižnica ima predmetni katalog.

Sljedeći problem je “sukob” između temeljnih medicinskih znanosti (anatomija, fiziologija, biokemija, ...) i kliničke medicine (pedijatrija, urologija, kirurgija, ...). Naime, mnoge knjige su kombinirane, npr., fiziologija disanja, biokemija mišića ili npr., virologija koja uključuje klasifikaciju virusa i laboratorijske metode, ali i virusne bolesti i njihovo liječenje, drugim riječima pokriva područje temeljnih i kliničkih znanosti. U tom slučaju mora se donijeti odluka hoće li se takve knjige klasificirati prema shemi temeljnih ili kliničkih znanosti. Većina specijalnih medicinskih klasifikacija je tako strukturirana da knjige koje pokrivaju cijelo područje npr., anatomije ili fiziologije idu pod temeljne, a anatomija mozga ili fiziologija disanja pod sustav organa.

Sljedeći problem uobičajen za medicinu, ali i druge znanosti koje ubrzano napreduju i mijenjaju se, jest da se područja neprestano proširuju i pojavljuju se potpuno novi pojmovi, koji nisu postojali kad je klasifikacijska shema nastala. Svojevremeno je pojava ultrazvuka u medicini uzrokovala probleme pri klasifikaciji, jer se on koristi jednako u dijagnostici i terapiji i to iz potpuno različitih razloga.

Medicinsko nazivlje puno je sinonima, eponima,¹² sindroma itd. Bogatstvo sinonima u medicini rezultat je toga što se medicinsko nazivlje temelji

¹¹ Thornton, John L. *Medical Librarianship : principles and practice*. London : Crosby Lockwood & Son Ltd., 1963. Str. 61.

¹² “Onaj po kome je ili ono po čemu je nešto nazvano” – Hrvatski enciklopedijski rječnik / uređivački odbor Vladimir Anić et al. Zagreb : Novi Liber, 2003.

na klasičnim jezicima, latinskom i grčkom. Kada je riječ npr., o bubregu (*kidney*), nazivi na engleskom *kidney*, *renal* i *nephrology* su jednako prihvatljivi i svi imaju isto značenje. Gotovo uvijek postoje barem dva naziva za svaki organ ili specijalnost. Eponimske bolesti obično su dobile svoj naziv prema autoru koji je prvi opisao simptome bolesti. Problem s Hodgkinovom bolesti ili Tay Sachsovom bolesti je taj što nema indikatora koji bi upućivali na prirodu bolesti ili na koji se organ ili sustav organa ta bolest odnosi. Isti je problem s raznim sindromima, odnosno skupinom simptoma koja ne odgovara određenim postojećim bolestima pa se stoga smatra zasebnom bolešću, kao što je npr., Sjögrenov sindrom ili Gilbertov sindrom koji su također najčešće nazvani po autoru koji je simptome opisao. U tim slučajevima znatno će više pomoći ako se koriste opisi, odnosno predmetni deskriptori, nego sam naziv sindroma. Sve ovo upućuje da medicinska knjižnica ne može bez kvalitetnoga, detaljnog i preciznog, kao i redovno ažuriranog tezaurusa. Medicina ga ima u strogo nadziranom rječniku *Medical Subject Headings (MeSH)* u produkciji Nacionalne medicinske knjižnice, u Bethesda, Maryland, SAD. *MeSH* uključuje predmetne deskriptore koji se pojavljuju u bazi podataka *MEDLINE / PubMed*, predmetnom katalogu *NLM* i drugim *NLM* bazama podataka, a od 1997. godine je u slobodnom pristupu. O ubrzanom napretku medicine govore i sljedeći podaci: godine 1963. drugo izdanje *MeSH*-a sadržavalo je 5.700 deskriptora,¹³ a izdanje 2013. sadrži 26.853¹⁴ deskriptora.

Zaključak

Druga polovica 19. stoljeća obilježena je sve ubrzanijim razvojem medicine, što je rezultiralo znatnim povećanjem količine medicinske literature. Posljedica je bilo osnivanje sve većeg broja medicinskih knjižnica kao posrednika znanja. Kako su se vrata medicinskih knjižnica počela otvarati korisnicima, knjižničari su počeli klasificirati građu s ciljem da je što primjerenije smjeste na police i učine dostupnom korisnicima. Mnogi od njih, osobito britanski i irski knjižničari, sami su stvarali klasifikacijske sheme koje su odgovarale potrebama njihove knjižnice, dok su njihove američke kolege uglavnom kori-

¹³ History of MeSH / National Library of Medicine [citirano: 2013-11-13]. Dostupno na: http://www.nlm.nih.gov/mesh/intro_hist.html

¹⁴ Medical Subject Heading : fact sheet / National Library of Medicine [citirano: 2013-11-13]. Dostupno na: <http://www.nlm.nih.gov/pubs/factsheets/mesh.html>

stile prihvaćene i poznate specijalne i opće klasifikacijske sisteme. S vremenom sve je više knjižničara prelazilo na specijalne medicinske klasifikacijske sheme jer opće klasifikacije nisu mogle zadovoljiti znanost i struku koja je toliko brzo napredovala. Najčešće korištene specijalne sheme bile su Boston-ska klasifikacija, *CCM*, Barnardova klasifikacija i *NLM*. Nije neobično da je upravo u SAD-u, kolijevci medicinskog knjižničarstva, nastala *NLM* klasifikacija, koja se pokazala najboljom klasifikacijskom shemom kada je riječ o području medicine.

Klasificirati medicinsku literaturu složen je posao. Mnoštvo medicinske literature kombinirano je između temeljnih i kliničkih znanosti, literatura se često odnosi na dva ili više područja, a medicinsko nazivlje puno je eponima, sinonima i sindroma. Jedini način da se prevladaju nedostaci bilo koje medicinske klasifikacijske sheme jest intenzivna upotreba predmetnih odrednica. Jednako kao i *NLM* klasifikacija, u produkciji Nacionalne medicinske knjižnice, nastao je *MeSH*, strogo nadzirani tezaurus medicinskih pojmova/naziva.

LITERATURA

Barnard, Cyril C. *A Classification for Medical and Veterinary Libraries*. London : H. K. Lewis & Co., 1955.

Barnard, Cyril C. *The Revision of the Barnard Classification*. // *Libri* 3, (1954), 109-113.

Bloomquist, Harold. *Cataloging and Classification of Medical Library Materials : 1946-1956. : ten years of progress and problems : II. Classification*. // *Bulletin of the Medical Library Association* 47, 2(1959), 144-164 [citirano: 2013-11-11]. Dostupno i na: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC200357/pdf/mlab00204-0042.pdf> citirano!

Brown, Sarah C. *Cunningham Classification*. // *Bulletin of the Medical Library Association* 41, 4(1953), 357-360 [citirano 2013-11-15]. Dostupno i na: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC195497/pdf/mlab00230-0039.pdf>

Directory of Medical Libraries in the British Isles / Compiled by the Medical Section of the Library Association. 4th ed. London : Library Association, 1976.

Handbook of Medical Library Practice / Janet Doe, editor ; compiled by a Committee of the Medical Library Association. Chicago : American Library Association, 1943.

Handbook of Medical Library Practice / Janet Doe and Mary Louise Marshall, editors. 2nd ed. Chicago : American Library Association, 1956.

Handbook of Medical Library Practice / Gertrude L. Annan and Jacqueline W. Felter, editors. 3rd ed. Chicago : Medical Library Association, 1970.

History of MeSH / National Library of Medicine [citirano: 2013-11-13]. Dostupno na: http://www.nlm.nih.gov/mesh/intro_hist.html

Hrvatski enciklopedijski rječnik / uređivački odbor Vladimir Anić et al. Zagreb : Novi Liber, 2003.

Kennedy, Catherine. Boston Medical Library Classification. // Bulletin of the Medical Library Association 41, 4(1953), 343-349 [citirano 2013-11-15]. Dostupno i na: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC195494/pdf/mlab00230-0025.pdf>

Markić-Čučuković, Ljerka. O našoj najstarijoj biblioteci javnog zdravstva. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 5, 1/4(1958-1959), 41-49.

Matthews, David A ; Picken, Fiona Mackay. Medical librarianship : outline of modern librarianship. London : Clive Bingley, 1979.

Medical Subject Heading : fact sheet / National Library of Medicine [citirano: 2013-11-13]. Dostupno na: <http://www.nlm.nih.gov/pubs/factsheets/mesh.html>

Meyerhoff, Erich. Foundations of Medical Librarianship. // Bulletin of the Library Medical Association 65, 4(1977), 409-418 [citirano: 2013-12-11]. Dostupno i na: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC199389/pdf/mlab00132-0031.pdf>

Morton, Leslie T. How to Use a Medical Library. 5th ed. London : William Heinmann Medical Books, 1971.

Morton, Leslie T. How to Use a Medical Library. 6th ed. London : William Heinmann Medical Books, 1979.

National Library of Medicine Classification 2013 : worldwide source of medical library classification [citirano 2013-11-18]. Dostupno na: <http://www.nlm.nih.gov/class/classintro.pdf>

National Network of Libraries of Medicine : fact sheet / National Library of Medicine [citirano: 2013-11-11]. Dostupno na: <http://www.nlm.nih.gov/pubs/factsheets/nnlm.htm>

Scheerer, George. Classification Systems Used in Medical Libraries. // Bulletin of the Medical Library Association 62, 3(1974), 273-280

Thornton, John L. Medical Librarianship : principles and practice. London : Crosby Lockwood & Son Ltd., 1963.

Use of Medical Literature / L. T. Morton, editor. 2nd ed. London : Butterworths, 1977.